

آموزش و آزمون
مطالعات اجتماعی
هفتم
برای دانش آموزان تیزهوش

از مجموعه **رشادت**

گوییم خوش آمد ای محصل
داری تو بدان کتاب کامل
برخیز و تو اجتماعی آموز
از دست مده فرصت امروز
همراه تو ایم با رشادت
تا باز کنی در سعادت

حامد یاری

مقدمه

بسیار خرسندیم که کتاب «مطالعات اجتماعی هفتم برای دانش‌آموزان تیزهوش» از مجموعه «رشادت» را در اختیار دانش‌آموزان عزیز قرار می‌دهیم. این کتاب که توسط آقای حامد یاری و با نظارت آقای مهندس هادی عزیززاده دبیر مجموعه رشادت تألیف شده است، کلیه مطالب کتاب اول دبیرستان (پایه اول دوره اول متوسطه) را در سطح پیشرفته ارائه می‌دهد. دانش‌آموز ابتدا با خلاصه هر درس آشنا می‌شود، سپس به سؤالات در دو سطح «دانش» و «فردانش» پاسخ می‌دهد. منظور از سؤالات سطح دانش، سؤالاتی است که با تکیه بر محفوظات دانش‌آموزان طرح شده است و منظور از سؤالات فردانش سؤالاتی است که با توجه به محتوا و متن درس به گونه‌ای طرح شده که نیازمند درک عمیق مطالب درسی برای پاسخگویی است.

دانش‌آموزان برای پاسخگویی ابتدا سؤالات دانش را پاسخ داده و سپس سؤالات فردانش را بررسی و پاسخ می‌دهند. برای استفاده بهینه از کتاب و یادگیری پایدار مطالب هر درس، پیشنهاد می‌شود ترتیب پاسخگویی به سؤالات در قسمت‌های مختلف رعایت شود.

انتظار می‌رود کتاب حاضر، همه نیازهای دانش‌آموزان اول دبیرستان مدارس خاص و تیزهوشان و دبیران محترم درس مطالعات اجتماعی را پاسخ‌گو باشد.

در اینجا لازم است از مؤلف و دبیر محترم مجموعه سپاس‌گزاری شود، همچنین از خانم‌ها: سکینه مظاهری (حروفچین)، ملیحه محمدی (صفحه‌آرا و رسم تصاویر)، بهاره خدای (گرافیک) و خانم‌ها طوبی عینی پور و شیوا خوش‌نقش (نمونه‌خوان) تشکر و سپاس‌گزاری می‌کنیم.

امیدواریم دبیران محترم درس مطالعات اجتماعی و دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها ما را با اعلام نظرات، پیشنهادهای و انتقادهای خود درباره این کتاب یاری فرمایند.

انتشارات مبتکران

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۴
فصل اول	۷
درس اول: من حق دارم	۸
درس دوم: من مسئول هستم	۱۳
فصل دوم	۱۹
درس سوم: چرا به مقررات و قوانین نیاز داریم؟	۲۰
درس چهارم: قانون‌گذاری	۲۳
فصل سوم	۲۹
درس پنجم: همدلی و همیاری در حوادث	۳۰
درس ششم: بیمه و مقابله با حوادث	۳۵
فصل چهارم	۴۱
درس هفتم: تولید و توزیع	۴۲
درس هشتم: مصرف	۴۷
فصل پنجم	۵۳
درس نهم: من کجا زندگی می‌کنم؟	۵۴
درس دهم: ایران، خانه ما	۶۰
فصل ششم	۶۷
درس یازدهم: تنوع آب و هوای ایران	۶۸
درس دوازدهم: حفاظت از زیستگاه‌های ایران	۷۴
آزمون نوبت اول	۸۰
فصل هفتم	۸۳
درس سیزدهم: جمعیت ایران	۸۴
درس چهاردهم: منابع آب و خاک	۹۰
فصل هشتم	۹۷
درس پانزدهم: گردشگری چیست؟	۹۸
درس شانزدهم: جاذبه‌های گردشگری ایران	۱۰۳

عنوان	صفحه
فصل نهم	۱۰۹
درس هفدهم: میراث فرهنگی و تاریخ	۱۱۰
درس هجدهم: قدیمی‌ترین سکونتگاه‌های ایران	۱۱۵
فصل دهم	۱۲۳
درس نوزدهم: آریایی‌ها و تشکیل حکومت‌های قدرتمند در ایران	۱۲۴
درس بیستم: امپراتوری‌های ایران باستان چگونه کشور را اداره می‌کردند؟	۱۳۱
فصل یازدهم	۱۳۷
درس بیست و یکم: اوضاع اجتماعی ایران باستان	۱۳۸
درس بیست و دوم: اوضاع اقتصادی در ایران باستان	۱۴۳
فصل دوازدهم	۱۴۹
درس بیست و سوم: عقاید و سبک زندگی مردم در ایران باستان	۱۵۰
درس بیست و چهارم: دانش و هنر در ایران باستان	۱۵۷
آزمون نوبت دوم	۱۶۲
پاسخ‌نامه تشریحی	۱۶۵

فصل ۱

حقوق و مسئولیت‌های ما

درس ۱: من حق دارم

درس ۲: من مسئول هستم

من حق دارم

درس ۱

کلام خداوند درباره گرامی بودن مقام انسان

«ما فرزندان آدم را بسیار گرامی داشتیم و آنها را بر بسیاری مخلوقات دیگر برتری بخشیدیم»

حقوق

منظور از حق، چیزهایی است که یک انسان به دلیل مقام انسانی‌اش شایستگی داشتن آنها را دارد.

حقوق طبیعی انسان

(۱) حق حیات یا زندگی، مهم‌ترین حق هر انسان

(۲) حق برخورداری از نعمت‌های الهی

(۳) حق آزادی

(۴) حق ازدواج و تشکیل خانواده

(۵) انتخاب راه زندگی خود

(۶) روابط متقابل با دیگران: هیچ‌کس نمی‌تواند به تنهایی زندگی کند و ما از ابتدای تولد با مادر و پدر و برادر و خواهر و خویشان ارتباط برقرار می‌کنیم، سپس به مدرسه می‌رویم و در محله یا شهر و روستا برای رفع نیازهای مادی و معنوی خود از دیگران کمک می‌گیریم. بنابراین ما در روابطی که با یکدیگر داریم از حقوق برخوردار می‌شویم.

حقوق تبعه یک کشور

تبعه یک کشور بودن موجب می‌شود، افراد حقوقی بر مبنای قوانین آن کشور داشته باشند.

حقوق فرزندان در خانواده

(۱) هر فرد حق دارد نام و نام خانوادگی و شناسنامه داشته باشد.

(۲) فرزندان حق دارند از محبت و توجه پدر و مادر برخوردار شوند.

(۳) همه فرزندان حق دارند باسواد شوند و تحصیل کنند و استعدادهای خود را شکوفا سازند.

(۴) همه افراد حق دارند غذا، لباس و مسکن مناسب داشته باشند.

شناسنامه

شناسنامه نشان می‌دهد که هرکس فرزند چه کسی است و به کدام کشور تعلق دارد.

حقوق دانش‌آموزان در مدرسه

(۱) هر دانش‌آموزی حق دارد در مدرسه به او به اندازه سایر دانش‌آموزان توجه کنند و مسئولان یا معلمان تبعیضی بین او و دیگران قائل نشوند.

(۲) هر دانش‌آموزی حق دارد نظرش را درباره مشکلات و مسائل درسی در مدرسه مؤدبانه بیان کند.

(۳) هیچ‌کس نباید در مدرسه مورد تمسخر یا تنبیه قرار گیرد.

حقوق افراد در محیط زندگی

(۱) هر فرد حق دارد در محیطی سالم و پاکیزه زندگی کند.

(۲) هر فرد حق دارد از خدمات مناسب پزشکی و بهداشتی استفاده کند.

(۳) همه حق دارند در کوچه و خیابان امنیت داشته باشند.

پرسش‌های سطح دانش

درس ۱

❖ جملات درست یا نادرست را مشخص کنید.

- ۱- همهٔ انسان‌ها صرف‌نظر از نژاد و زبان دارای حقوق طبیعی برابر هستند. درست نادرست
- ۲- دانش‌آموزان حق ندارند نظرشان را دربارهٔ مشکلات درسی بیان کنند. درست نادرست
- ۳- ما انسان‌ها در روابطی که به طور دائم با یکدیگر داریم، از حقوقی برخوردار می‌شویم. درست نادرست

❖ پاسخ درست را علامت بزنید.

۴- مهم‌ترین حق طبیعی یک انسان چیست؟

- ۱ آزادی
- ۲ حق حیات
- ۳ تشکیل خانواده
- ۴ تحصیل

۵- کدام مورد از حقوق فرزندان در خانواده نیست؟

- ۱ داشتن شناسنامه و نام و نام خانوادگی
- ۲ تحصیل کردن و شکوفا ساختن استعدادها
- ۳ داشتن لباس و مسکن مناسب
- ۴ زندگی در محیط سالم و پاکیزه

۶- کدام مورد از حقوق افراد در محیط زندگی و کشور است؟

- ۱ احساس امنیت در کوچه و خیابان
- ۲ برخورداری از توجه و محبت افراد جامعه
- ۳ احترام به قوانین کشور
- ۴ همکاری و همفکری با همسایگان

۷- «استفاده از خدمات مناسب پزشکی و بهداشتی» بیانگر کدام یک از حقوق افراد است؟

- ۱ حقوق فرد در خانواده
- ۲ حقوق فرد در مدرسه
- ۳ حقوق فرد در محیط زندگی و کشور
- ۴ حقوق فرد در محل کار

❖ جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

- ۸- انسان‌ها از ابتدای خلقت و تولد دارای حقوق می‌شوند.
- ۹- تبعهٔ یک کشور بودن موجب می‌شود افراد حقوقی بر مبنای داشته باشند.
- ۱۰- ما انسان‌ها در طول زندگی خود و در محله یا شهر و روستا برای رفع نیازهای و خود از دیگران کمک می‌گیریم.
- ۱۱- هر خانواده تا حدی که دارد، برای تأمین وسایل زندگی اعضای خود تلاش می‌کند.

❖ به سؤالات زیر پاسخ کامل بدهید.

۱۲- خداوند درباره گرامی بودن مقام انسان در قرآن چه می‌فرماید؟

۱۳- منظور از حق یا حقوق چیست؟

۱۴- انسان چگونه در ارتباط با انسان‌های دیگر از حقوق اجتماعی برخوردار می‌شود؟

۱۵- چهار مورد از حقوق طبیعی هر انسانی را نام ببرید.

۱۶- در خانه و خانواده هر فرد از چه حقوقی برخوردار است؟

۱۷- در مدرسه هر فرد از چه حقوقی برخوردار است؟

۱۸- در محیط زندگی و کشور هر فرد از چه حقوقی برخوردار است؟

یادداشت

پرسش‌های سطح فرادانش

درس ۱

❖ جملات درست یا نادرست را مشخص کنید.

- ۱- حقوق فرزندان در خانواده با حقوق آنان در مدرسه متفاوت است. درست نادرست
- ۲- یک ایرانی تبعه در کشور ژاپن دارای حقوقی بر اساس قوانین آنجاست. درست نادرست

❖ پاسخ درست را علامت بزنید.

۳- کدام یک از حقوق طبیعی انسان‌ها نمی‌باشد؟

- ۱) حق حیات و زندگی
- ۲) داشتن حق رأی
- ۳) تساوی در برابر دادگاه
- ۴) برتری داشتن به دیگران

۴- کدام مورد از حقوق پدر و مادر در خانواده است؟

- ۱) داشتن تعلیم و تربیت مناسب
- ۲) احترام گذاشتن
- ۳) نگهداری از فرزندان
- ۴) فراهم کردن امکانات زندگی

۵- کدام گزینه درباره حقوق انسان‌ها درست نیست؟

- ۱) همه انسان‌ها دارای حقوق طبیعی هستند.
- ۲) جامعه باید از توان مالی کافی برای رشد افراد جامعه برخوردار باشد.
- ۳) معلمان باید به همه دانش‌آموزان یکسان نگاه کنند.
- ۴) فرزندان حق دارند از محبت والدین برخوردار شوند.

۶- کدام یک از حقوق زیر با بقیه متفاوت است؟

- ۱) داشتن شناسنامه و نام و نام خانوادگی
- ۲) برخورداری از محبت و توجه پدر و مادر
- ۳) داشتن غذا، لباس و مسکن مناسب
- ۴) زندگی در محیط زیست پاکیزه و سالم

۷- کدام مورد از حقوق معلمان در برابر دانش‌آموزان است؟

- ۱) توضیح و بیان مطالب درسی در کلاس
- ۲) تبعیض قائل نشدن بین دانش‌آموزان
- ۳) رعایت ادب و احترام در کلاس
- ۴) فراهم کردن امکانات زندگی

❖ گزینه‌هایی را که به یکدیگر مربوط هستند در پراکنش‌های مناسب قرار دهید.

-۸

- حقوق دانش‌آموزان () الف) شکرگزار بودن
- حقوق شهروندان () ب) داشتن شناسنامه و نام مناسب
- حقوق فرزندان () ج) رفتار عادلانه معلمان با بچه‌ها
- حقوق طبیعی () د) زندگی در محیط پاکیزه و سالم
- ه) آزادی

❖ به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدهید.

۹- آنچه که نشان می‌دهد هر فرد به کدام کشور تعلق دارد و فرزند چه کسی است؟

۱۰- به موجب آن، هر فرد حقوقی بر مبنای قوانین یک کشور دارد:

❖ با توجه به مطالب درس و آموخته‌های خود، به سؤالات زیر پاسخ بدهید.

۱۱- آیا یک غیر ایرانی در کشور ما از حقوق شهروندی برخوردار است؟ چرا؟

۱۲- پدر یا مادر شما در محیط کار چه حقوقی دارند؟ (سه مورد)

۱۳- حیوانات و گیاهان از چه حقوقی برخوردار هستند؟ سه مورد بیان کنید.

۱۴- سه مورد از حقوق هم تیمی‌های خود در هنگام ورزش یا بازی را بیان کنید.

۱۵- آیا تنها در ارتباط با اعضای خانواده و دوستان خود دارای حقوق اجتماعی هستیم؟ چرا؟

حقوق متقابل

ما در روابطی که با دیگران برقرار می‌کنیم دارای حقوق متقابل هستیم؛ یعنی همان‌طور که ما حقوقی در مقابل دیگران داریم، دیگران نیز حقوقی بر ما دارند.

رابطه حقوق و مسئولیت‌ها

همراه هر حق، مسئولیت‌ها و تکالیفی نیز وجود دارد و این دو به منزله دو کفه ترازو هستند که باید تعادل آنها حفظ شود. پس همان‌طور که ما حقوقی داریم، مسئول هم هستیم.

مسئولیت

مسئولیت یعنی وظایفی که هریک از ما بر عهده داریم و انتظار می‌رود آنها را انجام دهیم.

مسئولیت‌های مختلف

افراد در نقش‌های مختلف، مسئولیت‌های مختلف دارند. بعضی افراد مسئولیت‌های بیشتر یا مهم‌تری دارند و هیچ فردی نیست که مسئولیتی نداشته باشد.

مسئولیت انسان نزد خداوند

خداوند نعمت‌های فراوانی به انسان عطا کرده است؛ بنابراین، هرکس وظیفه دارد خداوند را عبادت کند، از دستوراتش پیروی کند و شکرگزار نعمت‌های او باشد.

شکرگزار بودن

شکرگزار بودن یعنی استفاده درست از نعمت‌ها، قدر نعمت‌ها را دانستن و هدر ندادن آنها

مسئولیت انسان نسبت به خود

یکی از مسئولیت‌های انسان مراقبت از خود است که به دو صورت می‌باشد:

- (۱) هرکس باید با خوردن غذاهای مناسب و ورزش و نظافت، از خود مراقبت کرده و از بدن خود در مقابل موقعیت‌های خطرناک محافظت کند.
- (۲) باید مراقب اعمال و رفتار خود بوده، مرتکب خطا و گناه نشویم.

مسئولیت هر فرد نسبت به اعضای خانواده

- (۱) در کارهای خانه با پدر و مادر همکاری کرده و از آنها اطاعت کنیم.
- (۲) به خواهر و برادران خود کمک کرده و از آنها مراقبت کنیم.
- (۳) به اعضای خانواده احترام گذاشته و هرگز با پدر و مادر تندی و گستاخی نکنیم.

مسئولیت هر فرد در برابر معلمان و همکلاسی‌ها

- (۱) مقررات و نظم کلاس و مدرسه را رعایت کنیم.
- (۲) با معلمان و دیگر مسئولان مدرسه با ادب و احترام برخورد کنیم.
- (۳) به توصیه‌های معلم توجه کرده و تکالیف را به موقع انجام داده و به همکلاسی‌ها هم کمک کنیم.
- (۴) از اموال عمومی مدرسه محافظت کنیم.

مسئولیت هر فرد در برابر اعضای جامعه

- (۱) در محل زندگی طوری رفتار کنیم که همسایگان آزرده نشوند.
- (۲) برای حفظ امنیت، با اهالی محل و مسئولان همکاری کنیم.
- (۳) به همراه هموطنان خود برای پیشرفت و آبادانی کشور تلاش کنیم.
- (۴) علاوه بر کشور خود، در برابر مسلمانان جهان نیز مسئولیت داریم.

❖ جملات درست یا نادرست را مشخص کنید.

- درست نادرست
 درست نادرست
 درست نادرست

- ۱- شکرگزار بودن نشان‌دهندهٔ مسئول بودن انسان است.
 ۲- تمام انسان‌ها از حقوق متقابل برخوردارند.
 ۳- داشتن حق رأی یکی از مسئولیت‌های هر انسان است.

❖ پاسخ درست را علامت بزنید.

۴- وظایف و تکالیفی که هر فرد بر عهده دارد، چه نامیده می‌شود؟

- ۱ حقوق ۲ نقش
 ۳ مسئولیت ۴ قانون

۵- شکوفا ساختن توانایی‌ها و استعدادها، بیانگر مسئولیت است.

- ۱ خداوند نسبت به انسان ۲ انسان نسبت به خداوند
 ۳ انسان نسبت به دیگران ۴ انسان نسبت به خود

۶- «مراقبت از خود»، یعنی مسئولیت انسان در برابر:

- ۱ خداوند ۲ خود
 ۳ دیگران ۴ محیط زندگی

۷- کدام مورد بیانگر مسئولیت انسان در برابر دیگران است؟

- ۱ کمک به خواهر و برادر و مراقبت از آنها ۲ تلاش برای آباد کردن کشور خود
 ۳ مراقبت از بدن خود ۴ شکرگزار نعمت‌های خداوند بودن

۸- «حفظ پاکیزگی و بهداشت در محیط زندگی»، بیانگر مسئولیت انسان در برابر چیست؟

- ۱ خود ۲ اعضای خانواده
 ۳ عالم آفرینش ۴ خداوند

❖ جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

- ۹- ما در روابطی که با دیگران برقرار می‌کنیم، دارای هستیم.
 ۱۰- همراه با هر حق، و وجود دارد و این دو به منزلهٔ دو کفهٔ ترازو هستند که باید تعادل آنها حفظ شود.
 ۱۱- همان‌گونه که ما انسان‌ها نسبت به یکدیگر حقوق متقابل داریم، به همان اندازه متقابل هم داریم.
 ۱۲- وقتی فردی و خود را به خوبی انجام می‌دهد، می‌گویند او فردی مسئول است.
 ۱۳- افراد در مختلف، مسئولیت‌های مختلفی دارند.

❖ به سؤالات زیر پاسخ کامل بدهید.

- ۱۴- مسئولیت به چه معناست؟
- ۱۵- آیه‌ای از قرآن کریم دربارهٔ مسئول بودن انسان در برابر خداوند بیان کنید.
- ۱۶- منظور از حقوق متقابل چیست؟
- ۱۷- فرزندان در برابر اعضای خانوادهٔ خود چه مسئولیت‌هایی دارند؟
- ۱۸- ما در برابر جامعه و کشور خود چه مسئولیت‌هایی داریم؟
- ۱۹- منظور از شکرگزار بودن چیست؟
- ۲۰- انسان چه مسئولیت‌هایی در برابر خداوند دارد؟
- ۲۱- هر فرد چه مسئولیت‌هایی در برابر محیط زندگی خود دارد؟
- ۲۲- مهم‌ترین مسئولیت انسان نسبت به خود چیست؟ توضیح دهید.
- ۲۳- دانش‌آموزان در برابر معلمان، همکلاسی‌ها و مدرسه چه مسئولیت‌هایی دارند؟
- ۲۴- کدام نهادها در مدارس زمینهٔ مناسبی را برای فعالیت‌های دانش‌آموزان فراهم می‌کند؟
- ۲۵- پیش‌تازان و فرزندان سازمان دانش‌آموزی به چه فعالیت‌هایی می‌پردازند؟
- ۲۶- پیشگامان بسیج دانش‌آموزی چگونه روحیهٔ همکاری و انقلابی بودن را در خود تقویت می‌کنند؟

❖ جملات درست یا نادرست را مشخص کنید.

- ۱- مسئولیت‌پذیر بودن به معنای داشتن تکالیف و وظایف مختلف است. درست نادرست
- ۲- مرتکب گناه و خطا نشدن یکی از مسئولیت‌های انسان در برابر خداوند است. درست نادرست

❖ پاسخ درست را علامت بزنید.

۳- کدام یک از گزینه‌های زیر دربارهٔ مسئولیت انسان درست نیست؟

- ۱ در خانواده تمام اعضا باید با یکدیگر همکاری کنند. ۲ هر ایرانی باید برای پیشرفت کشور خود تلاش کند.
- ۳ حفظ امنیت در جامعه تنها بر عهده نیروی انتظامی است. ۴ تمام مسلمانان جهان باید در برابر مشکلات یکدیگر را یاری دهند.
- ۴- «برخورداری از محبت پدر و مادر» از فرزندان و «اطاعت از آنها» از فرزندان در خانواده است.

- ۱ مسئولیت - حقوق ۲ مسئولیت - مسئولیت
- ۳ حقوق - مسئولیت ۴ حقوق - حقوق

۵- «آلودگی هوا» به خاطر بی مسئولیتی انسان در برابر است.

- ۱ اعضای خانواده ۲ خود
- ۳ خداوند ۴ محیط زندگی

۶- همه گزینه‌ها، بیانگر «مراقبت انسان از خود» است به جز:

- ۱ ورزش و خواب کافی ۲ ناسزا گفتن
- ۳ تغذیه مناسب ۴ راستگویی

۷- کدام گزینه دربارهٔ مسئولیت انسان درست نیست؟

- ۱ بعضی افراد مسئولیت‌های بیشتری دارند.
- ۲ نقش‌های ما مسئولیت‌های ما را تعیین می‌کند.
- ۳ احترام به پدر و مادر نوعی مسئولیت برای اعضای خانواده است.
- ۴ مسئولیت‌ها و تکالیف معلمان و همکلاسان بیشتر از حقوق متقابل آنهاست.

۸- «دفاع از استقلال کشور» مسئولیت انسان در برابر و «پاسداری از خون شهدا» مسئولیت انسان در برابر است:

- ۱ خداوند - خود ۲ جامعه - عالم آفرینش
- ۳ جامعه - جامعه ۴ خانواده - محیط زندگی

۹- «سالروز شهادت حسین فهمیده» چه روزی است و با چه عنوان نام‌گذاری شده است؟

- ۱ ۸ آبان - روز دانش آموز ۲ ۱۳ آبان - روز بسیج دانش‌آموزی
- ۳ ۸ آبان - روز بسیج دانش‌آموز ۴ ۱۳ آبان - روز دانش‌آموز

❖ گزینه‌هایی را که به یکدیگر مربوط هستند در پرانتزهای مناسب قرار دهید.

۱۰-

الف) دفاع از وحدت و استقلال کشور	مسئولیت در برابر خانواده ()
ب) شکوفایی توانایی‌ها و استعدادها	مسئولیت در برابر محیط زندگی ()
ج) محافظت از درختان و گیاهان	مسئولیت در برابر خود ()
د) شکرگزار بودن	مسئولیت در برابر جامعه ()
هـ) اطاعت از پدر و مادر	

❖ جمله‌ی ناتمام زیر را کامل کنید:

۱۱- بسیجی کسی است که عاشقانه تا پای جان از

❖ با توجه به مطالب درس و آموخته‌های خود، به سؤالات زیر پاسخ بدهید.

۱۲- آیا فرد بدون مسئولیت وجود دارد؟ چرا؟

۱۳- با ذکر مثالی بیان کنید چگونه حقوق متقابل، مسئولیت متقابل نیز ایجاد می‌کند؟

۱۴- به نظر شما در یک تیم ورزشی، کاپیتان و سرگروه چه مسئولیت‌هایی در برابر اعضای گروه دارد؟ (سه مورد)

۱۵- منظور از اموال عمومی چیست؟ افراد جامعه چه مسئولیتی در برابر اموال عمومی دارند؟

فصل ۲

قانون، قانون

درس ۳: چرا به مقررات و قوانین نیاز داریم؟

درس ۴: قانون‌گذاری

درس ۳

چرا به مقررات و قوانین نیاز داریم؟

حقوق افراد و قانون

هیچ یک از انسان‌ها در استفاده از حقوق خود آزادی مطلق و بی‌قید و شرط ندارند؛ بلکه تا آنجا می‌توان حق خود را اعمال کرد که مغایر قانون نباشد. برای مثال نمی‌توانیم در استفاده از حقوق خود قوانین الهی را نادیده بگیریم یا نمی‌توانیم با اعمال حق خود سبب خسارت و زیان دیگران شویم.

دلایل به وجود آمدن قانون

۱) حفظ حقوق افراد

۲) برقراری نظم و امنیت

نتایج عدم رعایت قانون

رعایت نکردن قانون در جامعه علاوه بر به هم زدن نظم و امنیت اجتماعی موجب پایمال شدن حقوق افراد می‌شود.

احترام به حقوق دیگران

ایجاد نظم و امنیت و رعایت قوانین و مقررات به نفع همگان بوده و به نوعی احترام به حقوق دیگران است.

مکان‌های عمومی و مقررات آنها

کتابخانه، سینما، پارک، مسجد، ورزشگاه و ... مکان‌های عمومی هستند و مقررات مخصوص به خود دارند.

یادداشت
